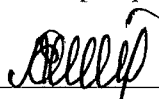

Государственное образовательное учреждение
«Приднестровский государственный университет им. Т.Г. Шевченко»

Кафедра украинской филологии

УТВЕРЖДАЮ

Зав. кафедрой

 к.ф.н., доцент Якимович Е.Л.

протокол № 1 « 01 » 09 2023 г.

ФОНД ОЦЕНОЧНЫХ СРЕДСТВ

по дисциплине

Б1.В.ДВ.10.02. ОФИЦИАЛЬНЫЙ ЯЗЫК (УКРАИНСКИЙ)

Направление

6.44.03.01 Педагогическое образование

Профиль

Биология

Квалификация (степень)

бакалавр

Форма обучения

заочная

ГОД НАБОРА 2022

Разработала:

доцент Леонтьева Е.А.

« 1 » сентября 2023 г.

Паспорт фонда оценочных средств по учебной дисциплине

1. В результате изучения дисциплины «Официальный язык» (украинский) у обучающихся должны быть сформированы следующие компетенции:

Категория (группа) компетенций	Код и наименование	Код и наименование индикатора достижения компетенции
Универсальные компетенции и индикаторы их достижения		
Коммуникация	УК-4. Способен осуществлять деловую коммуникацию в устной и письменной формах на государственном языке РФ и иностранном(ых) языке(ах)	ИД-1 ук-4 Грамотно и ясно строит диалогическую речь в рамках межличностного и межкультурного общения на государственном языке РФ и иностранном языке.
		ИД-2 ук-4 Демонстрирует умение вести деловые отношения на иностранном языке с учетом социокультурных особенностей.
		ИД-3 ук-4 Способен находить, воспринимать и использовать информацию на иностранном языке, полученную из печатных и электронных источников для решения стандартных коммуникативных задач.
		ИД-4 ук-4 Создает на русском языке грамотные и непротиворечивые письменные тексты реферативного характера.

2. Программа оценивания контролируемой компетенции:

Текущая Аттестация	Контролируемые модули, разделы (темы) дисциплины и их наименование	Код контролируемой компетенции (или ее части)	Наименование оценочного средства
1	Литературные нормы орфографии, пунктуации, орфоэпии, морфологии, синтаксиса, лексики.	УК-4	Комплект заданий для диктанта
2	Стили языка и речи.	УК-4	Контрольная работа №1 Лексические темы Стихотворения
Промежуточная аттестация		Код контролируемой компетенции (или ее части)	Наименование оценочного средства
Зачет с оценкой		УК-4	Вопросы к зачету с оценкой

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ
«ПРИДНЕСТРОВСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМ. Т.Г.ШЕВЧЕНКО»

Филологический факультет

Кафедра украинской филологии

Вопросы к зачёту с оценкой по дисциплине
УКРАИНСКИЙ ЯЗЫК

1. Український алфавіт. Звуки і букви української мови.
2. Правопис апострофа.
3. Чергування голосних.
4. Правила вживання м'якого знака.
5. Чергування приголосних.
6. Спрощення в групах приголосних.
7. Подвоєння приголосних внаслідок збігу частин слова.
8. Подовження приголосних внаслідок їх подовження між двома голосними.
9. Правопис префіксів
10. Відмінювання іменників I відміни.
11. Відмінювання іменників II відміни.
12. Відмінювання іменників III відміни.
13. Відмінювання іменників IV відміни
14. Поділ іменників I та II відмін на групи.
15. Загальна характеристика прикметників.
16. Відмінювання прикметників.
17. Ступені порівняння якісних прикметників.
18. Загальна характеристика числівників. Розряди числівників за значенням.
19. Розряди числівників за будовою.
20. Відмінювання кількісних числівників.
21. Відмінювання порядкових числівників.
22. Загальна характеристика займенників. Розряди займенників.
23. Відмінювання особових займенників.
24. Відмінювання присвійних займенників.
25. Відмінювання означальних займенників.
26. Дієслово як частина мови.
27. Поділ дієслів на дієвідміни.
28. Дієвідмінювання дієслів теперішнього часу дійсного способу.
29. Творення дієслів майбутнього часу.
30. Дієвідмінювання дієслів складної форми недоконаного виду майбутнього часу.
31. Прислівник. Розряди.
32. Службові частини мови. Вигук.

Виды итогового контроля

зачет с оценкой

Экзамен - не предусмотрен.

Текущая аттестация:

- тестирование;
- чтение наизусть стихотворений и пересказ текстов;
- выполнение практических заданий и упражнений.

Критерии оценивания:

Знания студентов оцениваются «зачтено/незачтено».

При оценке ответа студента следует руководствоваться следующими критериями:

- полнота и правильность ответа;
- степень осознанности, понимания изученного материала;
- умение словесно его передать,
- языковое оформление ответа: богатство и разнообразие используемой лексики, синтаксических конструкций;
- умение излагать материал последовательно, с учётом литературных норм языка.

«зачтено»	Студент демонстрирует сформированность дисциплинарных компетенций на итоговом уровне, обнаруживает всестороннее, систематическое и глубокое знание учебного материала, усвоил основную литературу и знаком с дополнительной литературой, рекомендованной программой, умеет свободно выполнять творческие задания, предусмотренные программой, свободно оперирует приобретенными знаниями, умениями, применяет их в ситуациях повышенной сложности.
«не зачтено»	Студент демонстрирует сформированность дисциплинарных компетенций на уровне ниже базового, проявляется недостаточность знаний, умений, навыков.

Составитель Е. А. Леонтьева

«01» вересень 2023 г.

ОЦЕНОЧНЫЕ СРЕДСТВА ДЛЯ ТЕКУЩЕГО КОНТРОЛЯ УСПЕВАЕМОСТИ
ПРОМЕЖУТОЧНОЙ АТТЕСТАЦИИ ПО ИТОГАМ УСВОЕНИЯ ДИСЦИПЛИНЫ
И УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ
САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ СТУДЕНТОВ.

Текущая аттестация

- тестирование;
- выполнение практических заданий и упражнений.

Образец тестовых заданий, предлагаемых студентам на практических занятиях:

Завдання для поточного контролю та проміжної атестації:

1. Вкажіть, у якому рядку в усіх словах дж і дз позначають один звук.

- а) підземний, віджити, відзоріти, дзонар, джунглі;
- б) підзолистий, піджарити, дзвеніти, дзбан, дзенькіт;
- в) дзюркіт, джміль, джерело, дзьоб, дзеркало;
- г) підживлення, джаз, кукурудза, відзвучати, джем;
- д) підзорний, підзахисний, джоуль, джазовий, підзвітний.

2. У якому рядку допущено помилку при розташуванні слів в алфавітному порядку?

- а) покровителька, порожній, правда, праска, працювати;
- б) портфель, правдоподібний, прибудова, примаїструвати, принесений;
- в) посуд, правосуддя, прадавній, приневолений, приносити;
- г) православний, прималювати, принада, принцеса, полотно;
- д) практика, прати, примітка, принцип, приписка.

3. У якому рядку допущено орфографічну помилку?

- а) район, гайок, майонез, медальйон, бульйон.
- б) бадьорий, вольовий, гільйотина, гайочок, войовничий.
- в) льонарство, чотирьох, мільон, льодяник, вйокати.
- г) серйозний, павільйон, мальовничий, Селезньов, майор.
- д) синього, нижнього, войовничий, йодистий, майоріння.

4. У якому рядку всі слова пишуться зі сполученням літер ьо?

- а) л...н, л...довик, тр...х, л...тчик, Мурав...в.
- б) син...го, кол...ру, сер...зно, бад...рий, с...годні.
- в) вол...вий, лиц...вий, пол...вий, га...вий, ма...ріти.
- г) ді...вий, нижн...го, с...мого, с...рбати, т...хкати.
- д) верхн...го, л...х, тін...вий, д...готь, л...дяник

5. Вкажіть, у якому рядку допущено орфографічну помилку?

- а) Мар'яна, дев'ять, з'явитися, Стеф'юк, Лук'янівка;
- б) з'єднаний, рум'яний, дзвякнути, свято, цвях;
- в) без'ядерний, надвечір'я, п'явка, міжбрів'я, кров'ю;
- г) зоряний, солов'їний, буря, бур'ян, буряк;
- д) вітряк, духмяний, різдв'яний, торф'яний, морквяний.

6. Виберіть рядок, у якому всі слова слід писати з апострофом.

- а) з...юрмитися, миш...як, верхів...я, п...єдестал, п...юре;
- б) Б...єлгород, Захар...їн, Монтеск...є, Руж...є, В...язьма;
- в) мавп...чий, тьм...яний, з...ясувати, роз...яснити, пів...яблука;
- г) голуб...я, подвір...я, бур...ян, довір...я, дит...ясла;
- д) духм...яний, прислів...я, полум...я, зв...язковий, Р...ябко.

7. У якому рядку можливе чергування голосних звуків при словозміні чи словотворенні?

- а) гатити, водопій, сон, мох, шелест;
- б) особа, пшоно, череда, вовк, студент;
- в) олова, слово, осінь, Канів, день;

- г) стояти, сім, джерело, тінь, берег;
- д) вітер, женити, сторона, колгосп, рот.

8. Які з наведених приголосних подовжуються?

- а) д, т, з, ц, л, н, ж, ч, ш;
- б) д, т, з, ц, л, м, н, ж, ч;
- в) д, т, з, ц, б, р, л, н, ж, ш;
- г) д, т, ц, л, н, п, к, ж, ч, ш;
- д) д, т, з, г, р, л, н, ж, ч, ш.

9. У якому рядку всі слова записано правильно?

- а) буквенний, зроблений, потомствений, сказаний, лебединий;
- б) чайний, вихований, старовинний, статей, хвилинний;
- в) навмання, поораний, сонний, середньовіччя, прибуття;
- г) узлісся, чуйністтю, задоволення, Поволжжя, щедрістю;
- д) жовчю, любов'ю, прибуття, новосіля, зрання.

10. У якому рядку не всі слова записані правильно?

- а) розхвилюватися, безчестний, відкриття, передчасний, міжвузівський;
- б) безкорисливий, возвеличити, підтримка, розхитати, представник;
- в) передплата, безкрай, черезплічник, розпитати, обтрусити;
- г) пригірок, прегарний, придніпровський, прикордонний, прізвисько;
- д) приписаний, применшувати, прикрашати, премудрість, прірва.

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ
«ПРИДНЕСТРОВСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМ. Т.Г. ШЕВЧЕНКО»

Филологический факультет

Кафедра украинской филологии

Комплект заданий для контрольной работы
по дисциплине

УКРАИНСКИЙ ЯЗЫК

Вариант 1

1. Перепишіть слова, де треба, замість крапок поставте м'який знак.
Тиждень..., борщ..., осін...ній, кров..., сіл...с...кий, уман...с...кий, вишен...,
невіст...ці, жмен...ці, спіл..ка.
2. Прочитайте слова. Вставте, де потрібно, апостроф.
Дев...ятеро, в...язання, бур...ян, Лук...янчук, роз...єднати.
3. Перепишіть слова, вставляючи пропущені БО чи ЙО.
С...годні, крайн...го, ма...ор, міль...он, сер...озний.
4. Утворіть чергування голосних звуків. Вітер, щічка, захід, брід старість.
5. Утворіть чергування приголосних. Муха, луг, береза, терпіти, крутити.
6. Від поданих іменникових основ за допомогою суфікса –ськ(ий) утворіть
прикметники. Карпати, Париж, студент, козак, чуваш.
7. Виконайте спрощення в групах приголосних.
Область, шіс...десят, злість, щастя, випуск.
8. Перепишіть, замість крапок вставляючи, де треба, пропущені букви.
Жовч...ю, мудріст...ю, вил...ється, Затиш...я, любов...ю.
9. Перепишіть слова, вставляючи замість крапок пропущені букви.
Пі...сунути, бе...доганий, ...шити, ...куштувати, ...чистити.
10. Запишіть назви днів тижня та назви місяців року.
11. Визначте групу кожного іменника.
Сад, сухувій, лось, ніч, порося, дитя, дзеркало, дівка, берег, кишеня.
12. Подані слова запишіть у давальному відмінку однини.
Кішка, лоша, Галя, сирота, зерно, горобець, жінка, мати, піч, дід.
13. Подані слова запишіть в орудному відмінку.
Перо, хлопець, Вітчизна, рівнина, теля, скарб, край, вісь, площа, щастя.
14. Утворіть просту форму вищого і найвищого ступенів порівняння прикметників.
Далекий, гарний, малий, низький, високий.
15. Запишіть числівники словами.
5-7 годин; 200-300 кілометрів; понад 4000 кілометрів; середня висота 400-500 метрів.
16. Поставте дієслова в доконаному виді:
Сипати, кидати, різати, рости, думати.
17. Продієвідмінювати дієслова в теперішньому часі:
Цвісти, стелити, навчити, сватати.
18. Від поданих дієслів утворіть минулий час. Визначте рід і число.
Шепотіти, стояти, іти, варити, нести.

Вариант 2

1. Поставте, де треба м'який знак. Поясніть правопис.

Різ...бяр, комар..., близ...ко, перевір..., брен...кіт, Натал...чин, кин...те, сяд...те, ріж...те, друкарен..., звір..., боязкий..., волин...с...кий, урал...с...кий, молот...ба, лял...чин, дон...чин, Світлан...ці, пісен..., бажан..., аптекар..., воротар..., т...м'яний, ред...ці, сторон...ці, л...ється, держал...це.

2. Вставте пропущені букви (з,с).

...підлоба, ...початку, ...радити, ...-під землі, ...ховище, ...місити, відео...йомка, ...поконвічний, ...вільнення.

3. Доберіть форми слів чи споріднені слова так, щоб відбулось чергування приголосних:

Будити, турок, свекруха, кожух, молоко, техніка, крига, рік, вічний, узбек, проводити, сиджу, вухо, крик, казах, дух, рух, нога, сніг.

4. Поясніть чому в словах **цвях, морквяний, тьмяний, різдвяний, мавпячий** апостроф не пишеться, а в словах **верф'ю, черв'як** він стоїть.

5. У ліву колонку випишіть слова, в яких приголосні подвоюються, у праву — слова без подвоєння. Якщо завдання виконане правильно, з других букв прочитаєте афоризм Г. Сковороди.

Узліс_я, вчен_ий, гуман_ий, освоєн_я, шален_ий, біло-камін_ий, усміхнен_ий, гусен_я, охоплен_я, суверен_ий, стат_єю, гнан_ий, орган_ий, баштан_ик, сап'ян_ий, зйотован_ий, старан_ість, увічнен_я, стат_ей, стін_івка, правосуддя, ряднин_а, оживлен_ий, чавун_ий, зчищен_ий, вторин_ий, гатуйован_ий, загоєн_я.

6. Знайдіть слово з префіксом пре-:

пр...никлий

пр...смирніти

пр...стол

пр...кмета

пр...вітний

7. Виписати лише слова з подвоєнням приголосних. З перших букв прочитати назву вірша Лесі Українки.

Донеч...ина, об..ризкати, заб..ризкати, Словач...ина, від...ячити, над..ворі, імен...ий, Туреч...ина, від...окремити, над...ністряньський, імен..ик, роз...умний, ов...а, гайдамач...ина, без...успішний, небез..ахисний, істин...ий.

1. Вставте пропущені букви.

8. Це було в другій половині квітня, в Криму, в Алуп...і (Алупка). 2. За скелею море кидає на берег журбу-тугу, ніби хоче ще більше нагнати скарбот на бере...ан (берег). 3. Я здригнувся, мимоволі о...і (око) потяглися на північ. 4. Червоно-золоту барву і моря, і неба заслали усі весел...ині (веселка). 5. Я схилився на канапку і невдов...і (довго) задрімав.

9. Виписати лише слова з подвоєнням приголосних. З перших букв прочитати назву вірша Лесі Українки.

Донеч...ина, об..ризкати, заб..ризкати, Словач...ина, від...ячити, над..ворі, імен...ий, Туреч...ина, від...окремити, над...ністряньський, імен..ик, роз...умний, ов...а, гайдамач...ина, без...успішний, небез..ахисний, істин...ий.

10. Скласти речення зі словами: університет, бакалавр, декан, спортивні ігри, суддя.

Література:

1. Вихованець І.Р., Городенська К.Г., Грищенко А.П. Граматика української мови. – К.: – 2012.
2. Кононенко П.П., Кадомцева Л.О., Мацько Л.І. Українська мова. Посібник для вступників до вузів. – К.: – 2014.
3. Практикум з українського правопису: навчальний посібник. М.Л. Дружинець, О.В. Антонюк [та ін.]; за ред. М.Л. Дружинець. - Одеса : Одеський національний університет ім. І.І.Мечникова, 2016. – 396 с.

- 4.Сучасний український правопис. Комплексний довідник. – Харків. – 2015.
5. Українська мова: Навчально-методичні рекомендації / укл.Т.О. Бессонова, В.І.Щербина. – Тирасполь: Вид-во ПДУ, 2014.- 96 с.
- 6.Українська мова. Навчально-методичний посібник/ укл. Дубик А.О. – Тирасполь: Вид-во ПДУ, 2005. -111 с.
- 7.Основи української мовленнєвої діяльності/ укл. В.І. Щербина, А.О. Дубик. – Тирасполь: Вид-во ПДУ, 2010.- 97 с.
8. Ющук І.П. Практикум з української мови. – К. – 2015.

Критерии оценки контрольной работы

«зачтено» / «отлично»	Студент демонстрирует сформированность дисциплинарных компетенций на итоговом уровне, обнаруживает всестороннее, систематическое и глубокое знание учебного материала, усвоил основную литературу и знаком с дополнительной литературой, рекомендованной программой, умеет свободно выполнять творческие задания, предусмотренные программой, свободно оперирует приобретенными знаниями, умениями, применяет их в ситуациях повышенной сложности.
«зачтено» / «хорошо»	Студент демонстрирует сформированность дисциплинарных компетенций на среднем уровне: основные знания, умения освоены, но допускаются незначительные ошибки, неточности, затруднения при аналитических операциях, переносе знаний и умений на новые, нестандартные ситуации.
«зачтено» / «удовлетворительно»	Студент демонстрирует сформированность дисциплинарных компетенций на базовом уровне: в ходе контрольных мероприятий допускаются значительные ошибки, проявляется отсутствие отдельных знаний, умений, навыков по некоторым дисциплинарным компетенциям, студент испытывает значительные затруднения при оперировании знаниями и умениями при их переносе на новые ситуации.
«не зачтено» / «неудовлетворительно»	Студент демонстрирует сформированность дисциплинарных компетенций на уровне ниже базового, проявляется недостаточность знаний, умений, навыков.

Составитель Е. А.Леонтьева

«01» вересень 2023 г.

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ
«ПРИДНЕСТРОВСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМ. Т.Г. ШЕВЧЕНКО»

Филологический факультет

Кафедра украинской филологии

Комплект заданий для словарного диктанта
по дисциплине «УКРАИНСКИЙ ЯЗЫК»
СЛОВНИКОВИЙ ДИКТАНТ №1

Варіант №1

Арф'яр, мавпячий, без'язикий, в'їдлиий, вп'яте, ряст, доїхати, м'ята, згір'я, тьмянний, зм'який, буряк, Репін, міжгір'я, буряк, морквяний, морозяний, об'єм, нав'язаний, пів'юрти, синь, мить, скрізь, читальня, ненька, чотирьох, жінці, павільйон, вельможний, різкий, запорізький, кільчастий, різбяр, суть, кільце, зав'язь, мільярд, Калинець, клопочеться, льон, пісня, секретар, трьохсотлітній, їдальня, тьмянний, ліхтар, Мольєр, кобзар, повинь, сторінці, бюро, присвята.

Варіант №2

Козацький, слизький, ательє, скрізь, призьба, чарують, землянці, Таньчин, сторонці, бриньчати, павутинці, кінський, женьшень, цвірінчати, меншенький, в'язка, п'ядь, цвях, в'юн, черв'як, зоря, свято, торф'яний, духмяний, солов'їна, кучерявий, з'їзд, порядок, медвяний, різбяр, перев'ють, кювет, ін'єкція, всерйоз, прем'єра, рельєф, Омелян, в'янути, сузір'я, об'єкт, пір'я, між'ярусний, порт'єри, бур'ян, об'єктивний, п'єса, пред'явити, валер'янка, миш'як, серп'янковий, рюкзак, ряд, Мар'яна.

Критерии оценки словарного диктанта

Основною формою перевірки орфографічної та пунктуаційної грамотності є **контрольний текстовий диктант**. Перевірка здійснюється фронтально за традиційною методикою.

Обсяг тексту словникового диктанту: 50-55 слів

Обсяг тексту диктанту: 150-170 слів

Визначаючи кількість слів у диктанті, враховують як самостійні, так і службові частини мови.

Диктант оцінюється 1 оцінкою на основі таких критеріїв:

- Орфографічні та пунктуаційні помилки оцінюються однаково (виправляються, але не враховуються помилки : 1) на правила, які не включені до навчальної програми; 2) на ще не вивчені правила; 3) у словах з написаннями, що не перевіряються, над якими не проводилася спеціальна робота; 4) у передачі так званої авторської пунктуації)
- Повторювані помилки (в одному і тому ж слові, яке повторюється в диктанті кілька разів) вважаються 1 помилкою; однотипні помилки (на одне й те саме правило), але у різних словах вважаються різними помилками
- П'ять виправлень прирівнюється до 1 помилки.

Составитель _____ Е. А. Леонтьева

«01» вересень 2023 г.

Кафедра украинской филологии

Примерный перечень лексических тем для чтения, перевода и пересказа.

Київ

Київ — столиця і найбільше місто України, розташоване на річці Дніпро. Назва міста походить від імені Кия, одного з легендарних засновників міста.

Згідно з древньою легендою, Київ заснували три брати — Кий, Щек, Хорив та їх сестра Либідь. Вражені красою дніпровських пагорбів, вони оселилися тут і назвали місто Києвом на честь старшого брата Кия. Пам'ятник засновникам міста зведений на набережній Дніпра в наші дні. Місце для міста було вибрано вдало, високі схили Дніпра слугували відмінним захистом від набігів кочових племен.

Протяжність Києва — більше 20 км. уздовж мальовничих берегів найбільшої української річки — Дніпра. Його площа складає 827 кв.км. Населення Києва — близько 3 млн. мешканців.

Київ — один із найстаріших слов'янських центрів. В давнину його називали «матір'ю городів руських». Вік Києва — більше 1500 років. Перше поселення на території сучасного Києва виникло 15–20 тис. років тому.

За часів правління князя Володимира Великого(980-1015) Київ розвивався особливо швидко. Щоб об'єднати Київську Русь і збільшити її міжнародний вплив, князь Володимир хрестив Русь у 988 році.

Сучасний Київ — це важливий промисловий, науковий і культурний центр Східної Європи. Місто має розвинену інфраструктуру і розвинену систему громадського транспорту, що включає київське метро.

В столиці України є великий культурний потенціал. Тут знаходиться більше 30 музеїв, близько 200 унікальних архітектурних пам'яток, 33 театри, багаточисельні художні виставки.

Київ — одне з найзеленіших міст світу, в ньому налічується більше 60 парків. Навесні і влітку місто нагадує один великий парк.

У Києві багато історичних місць. Наприклад, Софійський собор, побудований в XI столітті, Києво-Печерська Лавра, заснована в XI столітті, Михайлівський Золотоверхий собор, який був зруйнований і нещодавно повністю відновлений, Андріївська церква у стилі бароко.

Пам'ятник Тарасу Шевченку, великому українському поетові, знаходиться перед будівлею Київського Університету, названого його ім'ям. Пам'ятник Богдану Хмельницькому, знаменитому гетьманові України, стоїть на площі напроти Софійського собору.

Київ — це центр культурного життя України. Прихильники театру, кіно, музики, живопису знайдуть тут для себе багато цікавого. У Києві багато музеїв: музей українського мистецтва, історичний музей, музей Тараса Шевченка, Лесі Українки, Михайла Булгакова та інші.

Великдень

Великдень – це день Воскресіння Ісуса Христа. Вважається одним з найбільших свят у християн.

Сьома тижнями раніше розпочинається Великий піст, його характерною ознакою є те, що окрім вживання скоромних страв забороняються також і будь-які розваги. Великодньому тижню передує Вербний тиждень, або ж як кажуть у народі Чистий тиждень.

Протягом цих днів наводять лад у господарстві, прибирають у хаті та прикрашають оселю найкращими святковими рушниками та килимами. Найважливішим днем у цей тиждень – четвер. У давнину ранок починався з того, що мати будила дітей, наливали миску непочатої води та вкидала у неї жменю жита і крашанку, після чого по черзі вмивала малих дітей, старші діти вмиваються самі.

У народі кажуть, що у цей день навіть ворон своїх дітей купає. У цей ж день стригли дітей та прали білизну. Надвечір всі члени сім'ї одягають усе чисте і святкове й прямують до церкви – «на страсть», розповідається про останній день життя Ісуса Христа на землі. Потім освячують свічку, яку потім палаючою несуть до дому, свічку потрібно захищати аби не згасла в дорозі. Вважається що страсна, або ж громична свічка – це оберіг від усього лихого.

У п'ятницю заведено пекти паску, яка є головним хлібом свята. На всій території України паска має однакову форму – це круглий хліб, виготовлений на основі пшеничного борошна молока, яєць та цукру. Останні приготування до великодня розпочинаються у суботу. Цього дня пишуть писанки, фарбують крашанки, запікають сало, ковбаси, м'ясо, подекуди запікають ціле поросся. Ввечері господиня починає збирати великодній кошик, кладучи й нього потрохи з кожної великодньої страви, після чого накриває все святковим рушником й несуть до церкви посвятити з вечора, якщо сім'я йде на всенощну, або можна йти на світанку. Надзвичайно красиве видовище, коли з корогами, хрестом та іконами Христа, Євангелія священник робить обхід навколо церкви. Дзвонять дзвони та співає хор „Христос Воскрес!”.

Після того як освятили паску люди йдуть до дому, де розговляються за святковим столом. Спочатку треба їсти свячену писанку, або крашанку, потім паску, після цього можна їсти решту святкових страв. Не слід це плутати з святковим сніданком, бо це урочиста трапеза – священнодійство. Усі три святкових дні родини ходять один до одного в гості. В народі кажуть що у ці три дні є момент, коли Господь відкриває небо, аби почути та виконати одне найзаповітніше бажання людини з чистим серцем. Саме тому до Великодня рекомендується прогнати з серця усе зло та усю ненависть і заздрість, та помиритися навіть з найзапеклішими ворогами.

История образования ПМР

2 сентября 1990 года является официальной датой восстановления государственности на территории Приднестровья и провозглашения ПМР.

Летом 1989 года, когда на митингах молдавских националистов в Кишиневе и других городах Молдовы звучали призывы к массовой депортации всех "пришельцев", усилились антиславянские и антисемитские настроения и тогдашним молдавским руководством был взят курс на создание мононационального государства

и выход из состава СССР, народ Приднестровья поднялся на борьбу с воинствующим национал-фашизмом.

Народ Приднестровья, ставший на защиту своей Республики, ощутил огромную поддержку со стороны патриотических сил бывших республик Советского Союза. Решительную позицию в прекращении военных действий на берегах Днестра заняла Россия. Молдова вынуждена была согласиться на прекращение войны и приступить к переговорному процессу. Но война привела к полному разделению Молдовы и Приднестровской Молдавской Республики, которые стали существовать как два независимых государства, не имеющие ничего общего.

В ПМР созданы все институты власти. Всенародно избран Президент, высший законодательный орган Верховный Совет, сформировано Правительство, имеются собственные Вооруженные Силы, Суд, Прокуратура, правоохранительные органы, собственные средства массовой информации: Республиканские радио, телевидение и газеты. В 1996 году на всенародном референдуме был принят основной закон государства – Конституция ПМР, в которой определено, что «Приднестровская Молдавская Республика – суверенное, независимое, демократическое, правовое государство». Основной закон также определяет, что в республике признаются и в равной степени защищены государством различные виды собственности – государственная, частная и иные. Утверждена символика государства – Герб, Гимн, Флаг.

Говоріння (усний переказ)

Оцінюється здатність учня:

а) усно чи письмово виявляти певний рівень обізнаності з теми, що розкривається;

б) уміти будувати висловлювання певного обсягу, добираючи і впорядковуючи необхідний для реалізації задуму матеріал (епізод із власного життєвого досвіду, прочитаний або прослуханий текст, епізод з кінофільму, сприйнятий (побачений чи почутий) твір мистецтва, розповідь іншої людини тощо); урахувати мету спілкування, адресата мовлення; розкривати тему висловлювання; виразно відображати основну думку висловлювання, диференціюючи матеріал на головний і другорядний; викладати матеріал логічно, послідовно; використовувати мовні засоби відповідно до комунікативного завдання, дотримуючись норм літературної мови; додержувати єдності стилю;

в) виявляти своє ставлення до предмета висловлювання, розуміти та враховувати можливість різних тлумачень тієї самої проблеми;

г) виявляти певний рівень творчої діяльності, зокрема: трансформувати одержану інформацію, відтворюючи її докладно, стисло, вибірково, своїми словами, змінюючи форму викладу, стиль тощо відповідно до задуму висловлювання; створювати оригінальний текст певного стилю; аргументувати висловлені думки, переконливо спростовувати помилкові докази; викладати матеріал виразно, доречно, економно, виявляти багатство лексичних і граматичних засобів.

Переказ

Матеріалом для переказу (у/п) може бути попередньо опрацьований текст, самостійно прочитаний матеріал з періодики, епізод фільму чи телепередачі тощо.

Обсяг тексту для переказу: 200-250 слів

Тривалість звучання усного переказу 3-5 хвилин.

Критерии оценивания монологической речи

1 балл за лексическую тему

Стихотворения (наизусть)

1. Т. Шевченко «Садок вишневий коло хати»
2. Т. Шевченко «Рече та стогне Дніпр широкий»
3. Леся Українка «Стояла я и слухала весну»
4. Л.Українка «Без надії сподіваюсь»
5. Л.Глібов «Чиж і Голуб»
6. В.Підпалій «Матері»
7. Л.Костенко «Страшні слова»
9. В. Симоненко «Всі образи й кривди до одної»
10. Д.Білоус «Хто любить, той легко вчить»

Критерии оценивания чтения стихотворения наизусть

«Отлично» - 3 балла:

студент твёрдо, без подсказок, знает наизусть, выразительно читает.

«Хорошо» - 2 балла:

студент знает стихотворение наизусть, но допускает при чтении перестановку слов, самостоятельно исправляет допущенные неточности.

«Удовлетворительно»: - 1 балл

студент читает наизусть, но при чтении обнаруживает нетвёрдое усвоение текста.

«Неудовлетворительно» - 0 баллов:

студент нарушает последовательность при чтении, не полностью воспроизводит текст.

Составитель Е. А.Леонтьева

«01» вересень 2023 г.